

Uitgangspunten artikelen in SAMPL-reeks

De reeks accepteert bijdragen die gaan over archeologisch vondstmateriaal. Alle objecten die door mensen als voorwerp gebruikt zijn of door mensenhanden vervaardigd zijn, komen hiervoor in aanmerking. Voorwerpen uit alle perioden zijn welkom, van de vroegste prehistorie tot de dag van gisteren. Bijdragen gaan bij voorkeur over bijzondere ontdekkingen m.b.t. materiële cultuur, zowel nouveautés als nieuwe inzichten in bekende mobilia(categorieën) of nieuwe onderzoeksmethoden.

Max. 2500 woorden tekst per artikel (excl. noten en bibliografie)

Max. drie koppenniveaus

Max. 10 afbeeldingen

Max. 3 tabellen

Volgorde:

- Titel (+ eventueel ondertitel op de volgende regel)
- Auteursnaam/-namen, volgens dit sjabloon: Jan M. Jansen. Bij twee auteurs wordt een & teken tussen de namen gezet. Bij meerdere auteurs een komma en tussen de laatste twee namen een & teken: Jan M. Jansen, Anne J. de Zwart & Marieke L.B.K. de Jong
- Tekst (voorzien van voetnoten)
- Literatuur
- Samenvatting (max. 200 woorden) in Engels, Frans of Duits bij Nederlandse tekst.
- Steekwoorden (max. 5)
- Contactgegevens

Richtlijnen voor auteurs voor het aanleveren van tekst en afbeeldingen

Inleiding

De teksten worden in Word aangeleverd, zonder afbrekingen en met minimale opmaak. Paragrafen worden voorafgegaan door een numerieke aanduiding (bv. 1, 1.1, 1.1.1).

Voor de juiste schrijfwijzen kan in het algemeen verwezen worden naar de *Woordenlijst Nederlandse Taal* ('Groene Boekje'). Het *Witte Boekje* van het Genootschap Onze Taal bevat zinvolle alternatieven voor met name de meervoudsvorm bij enkelvoudige begrippen, zoals ze sinds 1995 in het Groene Boekje zijn opgenomen (de 'pannenkoek-discussie'). Het is dus toegestaan om te schrijven *ruggegraat* (WB), waar het Groene Boekje *ruggengraat* voorschrijft (terwijl we volgens het GB *zonnenschijn* moeten schrijven omdat we maar één zon hebben!). Wees wel consequent in de schrijfwijze van één en hetzelfde (soort) woord.

Voor het overige zijn er twee richtlijnen:

- De vorm mag niet afleiden van de inhoud. Daarom niet 1ste eeuw, maar 1e eeuw (en 1e-eeuws).
- Leesbaarheid staat voorop. Lange of moeilijk leesbare woorden mogen daarom onderbroken worden door een streepje: lange-afstandshandel i.p.v. langeafstandshandel. Daarentegen is het losmaken van zulke woorden (lange afstands handel) uit den boze ('Engelse ziekte').

Periodenamen

Namen van perioden worden met kleine beginletter geschreven, tenzij hij afgeleid is van een eigenaam: late bronstijd, midden-bronstijd, Romeinse tijd, laat-Merovingische tijd. Maar wel: late-bronstijdboerderij (het is geen late boerderij uit de bronstijd, maar een boerderij uit de late bronstijd). Alle samengestelde periodenamen worden beschouwd als moeilijke woorden. Daarom krijgen ze een koppelteken: laat-middeleeuwse, midden-paleolithische. Ter onderscheiding houden we voor *geologische* perioden een hoofdletter aan (Holoceen, Pleistoceen, Kwartair, Krijt). De verbogen vorm wordt evenwel met een kleine letter begonnen (holocene, pleistocene).

Afkortingen

- Het gebruik van afkortingen proberen we tot een minimum te beperken.
- Als we verwijzen naar een figuur, dan schrijven we het woord *figuur* voluit als het woord in het bijschrift of de lopende tekst staat, maar afgekort als het tussen haakjes staat (fig. 3.1:6). Op dezelfde wijze gaan we om met *paragraaf* (par.) en *hoofdstuk* (hfdst.). Het woord *tabel* is kort genoeg om het steeds voluit te schrijven.
- De korte aanduidingen *v.Chr.* en *n.Chr.* hebben de voorkeur boven *voor Chr.* en *na Chr.*; BC/AD of BCE/CE worden niet gebruikt. De toevoeging *v.Chr.* kan nooit weggelaten worden. Daarentegen kan de toevoeging *n.Chr.* achterwege blijven als uit de context overduidelijk blijkt dat we de periode na het begin van de jaartelling bedoelen.
- Er is geen geldige reden om exotische afkortingen te gebruiken wanneer er Nederlandstalige tegenhangers bestaan: *et al.* → e.a.; *etc.* → enz.; *in prep.* → in voorb.; *s.a.* → z.j. (zonder jaartal), *s.l.* → z.pl. (zonder plaats).
- We volgen niet de trend om bij afkortingen van gecombineerde woorden alleen een punt achter de laatste letter te zetten; dus schrijven we *i.v.m.* i.p.v. *ivm.*

- De huidige trend om RAAP te schrijven als Raap en BIAx als Biax volgen we evenmin.

Cijfers en getallen

- Getallen van een tot en met tien worden voluit geschreven, vanaf 11 gebruiken we cijfers; in opsommingen valt daarvan af te wijken: '12 baksteenfragmenten, 4 *tubuli* en 11 *hypocaust*-tegels.' (merk op: cursivering van niet ingeburgerde termen).
- Rangtelwoorden voor eeuwen worden in cijfers aangeduid: de tweede helft van de 2^e eeuw.

Leestekens

- Verwijzing naar individueel object in figuur d.m.v. dubbele punt: figuur 3.1:2.
- Komma voor decimalen (2,7 m).
- Punt bij duizendtallen na 9999 (dus 2000 naast 12.000). De punt wel bij alle duizendtallen in tabellen gebruiken.
- Geen punt na afkorting van maten en gewichten (ha, cm, kg, g).
- Punt na elke afkorting anders dan van een naam of windrichting (prof.dr. tegenover RCE, O-W).¹
- De schrijfwijze voor hoogtematen luidt officieel: -3,07 m NAP, +3,40 m NAP. Als alternatief is 3,07 m -NAP dan wel 3,40 m +NAP eveneens acceptabel.

Noten

Noten worden als voetnoten aangeleverd.

De nootnummers in de tekst komen ná een leesteken, niet ervoor.²

Literatuur

- Literatuurverwijzingen worden door middel van noten gegeven.
- Scheiding van de auteursnamen door een schuine streep en spaties: Van Giffen / Bakker 1971. Bij meer dan twee auteurs: Van Enckevort e.a. 2005.
- Bij bundels die door een redacteur of redactie zijn uitgegeven, kan voor alle talen volstaan worden met de aanduiding *red.* (dus niet: eds, éd.).
- Voorbeelden van de wijze van literatuuropgave staan hieronder. Voor geraadpleegde websites is opname in noten voldoende (met opgave van datum raadpleging).

Illustraties

Illustraties dienen rechtenvrij bij de redactie te worden aangeleverd.

Zorg bij voorwerpen altijd voor een maatstaf of eventueel een lengtemaat in het bijschrift.

- Onder illustraties vallen alle grafieken, foto's, tekeningen en ander kaartmateriaal. Er wordt dus één doorlopende nummering aangehouden.

¹ De (uit het Engels overgewaaid) trend is om de punt weg te laten achter de laatste letter van een afkorting die ook de laatste letter in het afgekorte woord is (bv. prof.dr). Hier volgen we daarentegen het 'Groene Boekje': prof.dr.; merk op dat er geen spatie voorkomt tussen twee opeenvolgende afkortingen (prof.dr., n.Chr.).

² Zoals hier dus.

- Toegestane formats zijn jpg, tif, png of pdf. Het mogen ook psd- (Photoshop) of ai-bestanden (Illustrator) zijn.
- Voor lijntekeningen vector gebruiken. Gebruik tevens een minimale lijndikte van 0,3 pt.
- Resolutie van de afbeeldingen moet minimaal 300 dpi zijn, in CMYK.
- Zorg dat lijntekeningen en kaartjes die geen kleur bevatten ook echt in grijswaarden staan en niet in CMYK.
- Zorg dat de afgebeelde voorwerpen op schaal zijn, en er een schaalbalk bij staat, en ze binnen de marges op de pagina passen.
- Het maximale formaat van afbeeldingen is 17 x 20 cm.
- Afbeeldingen en grafieken altijd als origineel aanleveren. Dus van grafieken het oorspronkelijke Excel-bestand en van de afbeeldingen een losse jpg, tif, png of pdf.
- Altijd een verwijzing maken in de lopende tekst naar afbeeldingen (zie fig. 1). Dat is voor de lezer prettig, maar ook voor de opmaak, zodat duidelijk is waar de afbeelding moet komen te staan.
- Bijschriften mogen als los bestand worden aangeleverd, maar mogen ook in de tekst worden geplaatst (dit fungeert tevens als indicatie waar de afbeelding ongeveer moet komen voor de opmaak).

Verantwoording afbeeldingen:

- bij ongewijzigde overname: Uit Heeren 2006, fig. 2.
- bij iets gewijzigde overname: Naar Heeren 2006, fig. 2.
- bij sterk gewijzigde overname: Vrij naar Heeren2006, fig. 2.

Missers

De juiste schrijfwijze van enkele veel waargenomen missers in archeologische publicaties:

- woonstalhuis → woon-stalhuis (gelijkwaardige delen worden voorzien van een koppelteken);
- jagers-verzamelaars → jager-verzamelaars;
- Zuidnederlandse, Noordbrabantse → Zuid-Nederlandse, Noord-Brabantse;
- glas en steenverwerking → glas- en steenverwerking;
- na de jaartelling → na het begin van de jaartelling;
- de inheems-Romeinse tijd → de Romeinse tijd (het gaat daarbij doorgaans om de inheemse *cultuur* in de Romeinse tijd);
- Oost-West → oost-west (maar: O-W);
- vondst uit middenstaander → vondst uit middenstaanderkuil;
- het houtskool → de houtskool (maar wel: het steen, het baksteen, het vuursteen als stofnamen).
- Steeds vaker zien we de puntkomma fout gebruikt, namelijk waar hij de rol krijgt die aan de dubbele punt voorbehouden is: als inleiding op een uitspraak ('statement'). We schrijven dus niet: 'Na jaren van noeste arbeid kreeg ze wat haar toekwam; een promotie.', maar: '(...) wat haar toekwam: een promotie.'
- Deze vondst dateert in de middeleeuwen → Deze vondst dateert uit de middeleeuwen. Bij passief gebruik van het woord *dateren* is alleen de combinatie met *uit* gangbaar. Bij actieve toepassing kan alleen *in* worden gebruikt: We dateren deze vondst in de middeleeuwen.

Citaten

Citaten worden tussen enkele aanhalingstekens geplaatst, een citaat binnen een citaat tussen dubbele aanhalingstekens.

Komma's

Komma's zijn ten eerste nodig waar bij het spreken een rust gehoord wordt. Daarom verschijnt er altijd een komma voor: zodat / waardoor / want.

Essentieel is de rol van de komma in bijzinnen. In beperkende bijzinnen mag hij er niet staan, bij uitbreidende bijzinnen móet hij er juist staan. Merk het verschil op tussen *De vondsten die schoongemaakt waren, gingen in een vondstzak.* en *De vondsten, die schoongemaakt waren, gingen in een vondstzak.* In het eerste geval werd alleen de groep gewassen vondsten in een zak gedaan (beperkende bijzin); in het tweede geval zijn alle vondsten schoongemaakt (uitbreidende bijzin).

Tabellen

- Tabellen niet als afbeelding aanleveren, maar ofwel in een Word-bestand, of in Excel.
- Altijd een verwijzing maken in de lopende tekst naar tabellen (zie tabel 1). Dat is voor de lezer prettig, maar ook voor de opmaak, zodat duidelijk is waar de tabel moet komen te staan.
- Bijschriften mogen als los bestand worden aangeleverd, maar mogen ook in de tekst worden geplaatst (dit fungeert tevens als indicatie waar de tabel ongeveer moet komen voor de opmaak).
- Optelbare getallen in tabellen worden uiteraard rechts uitgelijnd;
- De woorden in tabellen (en legenda's) beginnen met een kleine letter, tenzij er eigennamen in het spel zijn:

bakselgroep	N
steengoed met glazuur/engobe	31
roodbakend aardewerk	35
Aziatisch porselein	1
industrieel rood	1
totaal	68

Voorbeelden literatuuropgave³

Boek:

Louwe Kooijmans, L.P. / P.W. van den Broeke / H. Fokkens / A.L. van Gijn (red.) 2005: *Nederland in de prehistorie*, Amsterdam.

Rapport:

Ball, E.A.G. / S. Arnoldussen / L. van Hoof 2001: *Aanvullend Archeologisch Onderzoek in de Heeswijkse Kampen te Cuijk*, Leiden (Archol Rapport 5).

Artikel in tijdschrift:

Hatt, J.-J. / P. Roualet 1977: La chronologie de La Tène en Champagne, *Revue Archéologique de l'Est et du Centre-Est* 28, 7-36.

Artikel in rapport:

Hendriks, J., 2010: Handgevormd aardewerk uit de midden-ijzertijd, in: E.N.A. Heirbaut / J. Hendriks / I. Hermsen (red.), *Onder een deken van zand – Archeologisch onderzoek op de Meshallen en de Kraanvogel te Wijchen*, Nijmegen (Archeologische Berichten Wijchen – Rapport 10), 63-78.

Artikel in bundel:

Bloo, S. / R. van Mousch 2014: Samengesmolten en onbruikbaar. Een depositie van de resten van een productieproces te Deventer-Brinkgreven?, in: E.M. Theunissen / S. Arnoldussen (red.), *Metaaltijden 1. Bijdragen in de studie van de metaaltijden*, Leiden, 109-119.

Bakels, C.C., 2018: Maintaining fertility of Bronze Age arable land in the northwest Netherlands, in: C.C. Bakels / Q.P.J. Bourgeois / D.R. Fontijn / R. Jansen (red.), *Local communities in the Big World of prehistoric Northwest Europe*, Leiden (*Analecta Praehistorica Leidensia* 49), 65-76.

³ Bij twijfelgevallen kan worden teruggegrepen op de Berichten ROB van voor 1989.